

Ülevaade jälitustegevusest

Tallinn 2010

Justiitsministeeriumi kriminaalteabe ja analüüsi talitus
Kriminaalpoliitika osakond

Väljaandja:
Justiitsministeerium
Tõnismägi 5a
15191 Tallinn
Telefon: 6 208 100
Faks: 6 208 109
e-post: info@just.ee

Kõik käesolevas materjalis esitatu on kaitstud autoriõigusega, mis kuulub Justiitsministeeriumile. Väljaande tsiteerimine või refereerimine on lubatud üksnes juhul, kui viidatakse materjali autoritele. Ilma Justiitsministeeriumi eelneva kirjaliku nõusolekuta ei ole väljaannet või selle osi lubatud mingil viisil publitseerida.

SISUKORD

KOKKUVÕTE	4
SISSEJUHATUS	5
EESMÄRK	5
ANDMESTIK	5
ÕIGUSLIK TAUST	5
1. JÄLITUSSTATISTIKA.....	6
1.1 KOHTU LOAD JÄLITUSTOIMINGUTEKS	7
1.1.1 Telefoni pealtkuulamine (KrMS § 118)	7
1.1.2 Muu pealtkuulamine (KrMS § 118)	8
1.1.3 Posti läbivaatus ja asendamine (KrMS § 116)	8
1.1.4 Matkimine (KrMS § 119)	9
1.2 PROKURATUURI LOAD JÄLITUSTOIMINGUTEKS	9
1.3 JÄLITUSTOIMINGUTEGA SEOTUD TOIMINGUD	11
1.3.1 Varjatud sisenemine.....	11
1.3.2 Jälitustoimingust teatamine jätmine	11
1.3.3. Jälitustoimingu tutvustamata jätmine.....	11
1.4 JÄLITUSTOIMINGUTE KASUTAMINE PROKURATUURI ÜKSUSTE LÕIKES	12

Kokkuvõte

1. Aastas antakse kriminaalmenetluste raames välja ca 8000 jälitusluba, nendest u 1000 kohtu poolt ning 7000 prokuratuuri poolt.
2. Aasta-aastalt on jälitustoiminguteks antud lubade arv kasvanud. Samas jääb 2010. aasta näitaja ilmselt alla 2009. aastale – seega on väljaantud jälituslubade arvu kasv peatunud.
3. Enamik **kohtu poolt antud jälituslube** puudutavad pealtkuulamist (76% lubadest telefoni pealtkuulamine, 17% muu pealtkuulamine). Load kuriteo matkimiseks moodustavad 6%, alla ühe protsendi on posti läbivaatuse ja asendamise lubade osakaal.
 - a. **Telefoni pealtkuulamise** taotluste ja lubade arv on viimasel kolmel aastal püsinud stabiilne, aastas on välja antud üle 800 vastava loa. Aastas on kohus keeldunud rahuldama 1-2% prokuratuuri pealtkuulamise taotlustest. 2009. aastal andis kohus loa vähemalt 1400 isiku ning 1600 telefoninumbri pealtkuulamiseks.
 - b. **Muude pealtkuulamiste** arv on 2009. ja 2010 aastal võrreldes varasemaga kasvanud. 2009. aastal anti välja 185 luba vähemalt 300 isiku pealtkuulamiseks.
4. **Prokuratuuri poolt antud jälituslubade** hulgas on kõige enam lube toiminguteks, mis puudutavad kõneeristusi (61%), omanikupäringuid (20%) ning varjatud jälgimist (15%). Objekti varjatud vaatlus ning asendamine moodustavad kokku 4% lubadest.
 - a. **Kõneeristusteks** antud lubade arv kasvas märgatavalt 2006. aastal, samas 2010. aasta on ilmselt esimene aasta, kus toiminguks antud lubade arv jääb varasematele aastatele alla. 2009. aastal anti välja 4441 kõneeristuse luba vähemalt 8100-le numbrile.
 - b. **Omanikupäringute** arv on võrreldes 2006. aastaga kasvanud enam kui poole võrra, 2009. aastal andis prokuratuur loa vähemalt 1422 päringu tegemiseks vähemalt 2800 objekti kohta.
 - c. Kasvamas on **objekti varjatud vaatluste/asendamiste** arv ning **politseiagentide** kasutamine. Võrreldes 2009. aastaga jääb 2010. aastal väiksemaks ilmselt varjatud jälgimiseks antud lubade arv.
5. **Jälitustoiminguid tagavad toimingud** on varjatud sisenemine ja toimingust mitteteatamine/tutvustamata jätmine. **Varjatud sisenemiseks** kohtu poolt antud lubade arv saab 2010. aastal olema ilmselt suurem kui varem, kolme kvartaliga on kohus varjatud sisenemiseks loa andnud 39 juhul ning andmisest keeldunud kolmel juhul. **Jälitustoimingust teatamata jätmise** lubasid on prokuratuur viimastel aastatel välja andnud aastas üle 3500.
6. Kriminaalasjade arv, kus jälitustoiminguid kasutatakse, on langemas. Jälitustoiminguks taotletakse lube aastas ca 2000 kriminaalasjas. Aastas alustatakse keskmiselt 40 000 kriminaalasja (jälitusloaga kriminaalasjade osakaal sellest kuni 5%), kohtusse saadab prokuratuur aastas 10 000 kriminaalasja (jälitusloaga asjade osakaal kuni 20%). Täpsemad andmed jälitustegevuse ulatuse kohta (kohtus lahendi saanud asjades) avaldame 2010. aastal.
 - a. Kõige enam **jälitusloaga kriminaalasju** on Põhja RP menetluses, samas on mitmete jälitustoimingute lõikes kõige enam lube antud riigiprokuratuuri menetluses olevatele kriminaalasjadele: seega tehakse paljudes Põhja RP kriminaalasjades üksikuid jälitustoiminguid, samas riigiprokuratuuri menetlustes on jälitustoimingute hulk suurem.

Sissejuhatus

Tegu on järjekorras teise jälitustegevuse üldstatistikat kajastava ülevaatega Eestis, eelmine valmis 2008. aasta kevadel¹.

Jälitustegevuse ulatust võib pidada avalikkusele huvipakkuvaks teemaks, käesoleva ja eelmise ülevaate vahelisel perioodil on laialdast kajastamist leidnud näiteks sideettevõtetes kaduma läinud logifailide teema² ning maadevahetuse protsessis kajastatud pealtkuulamiste taotluste ja lubade suhtarvu temaatika³.

Eesmärk

Analüüsi eesmärgiks on anda statistiline ülevaade Eestis kriminaalmenetluse raames tehtavast jälitustegevusest, tuues välja muutusi ajas ning esitades võrdlusi jälitustegevuse liikide ning teostavate asutuste osas.

Andmestik

Analüüsi andmestik põhineb valdavalt riigiprokuratuuri poolt hallataval jälitustegevuse registril, kuhu on koondatud info kriminaalmenetluse raames prokuröride ning kohtute poolt antud jälituslubade ning prokuröride poolt kohtule tehtud jälitustaotluste kohta.

Õiguslik taust

Kriminaalmenetluses on lubatud tõendeid koguda jälitustoimingutega, kui tõendite kogumine muude menetlustoimingutega on välistatud või oluliselt raskendatud ning kriminaalmenetluse esemeks on esimese astme kuritegu või tahtlikult toimepandud teise astme kuritegu, mille eest on ette nähtud karistusena vähemalt kuni kolm aastat vangistust (KrMS §110).

Eeluurimiskohtuniku loal võib:

- varjatult läbi vaadata posti-ja telegraafisaadetisi (KrMS §116),
- salaja pealt kuulata või vaadata teavet, mida edastatakse tehniliste sidevahendite kaudu või muud moel (KrMS §118),
- matkida kuritegu (KrMS §119).

Ülejäänud jälitustoiminguteks annab loa prokurör.

Jälitustoimingu luba antakse kuni kaheks kuuks ja seda võib menetlust juhtiva prokuröri taotlusel pikendada korraga kahe kuu võrra.

Käesoleva ülevaate puhul tuleb tähele panna järgmist:

- Toimingute arv ei väljenda reaalse „tegevuste” arvu, kuna luba toiminguks antakse välja enamasti kaheks kuuks ning toimingut on võimalik selle aja sees korrata. Ülevaates kajastatud lubade arvud hõlmavad ka juba antud lubade pikendamisi.
- Kohtul on võimalik prokuröri jälitusloa taotlus rahuldada, osaliselt rahuldada või rahuldamata jätta. Käesolevas ülevaates on lubade all arvestatud nii taotluste täielikku kui ka osalist rahuldamist.
- Lubade arv ei vasta määruste arvule, kuivõrd ühe määrusega on võimalik luba anda mitmeks eri toiminguks. Lubasid arvestatakse mitte määruste arvu vaid toimingu liikide järgi.
- Ülevaates toodud toimingutega seotud isikute ning objektide arv on võrreldes muude andmetega vähemusaldusväärsed, kuna nende kajastamine jälitustegevuse registris pole menetlejale kohustuslik.

¹ Kättesaadav siit: <http://www.just.ee/kriminaalmenetlus>

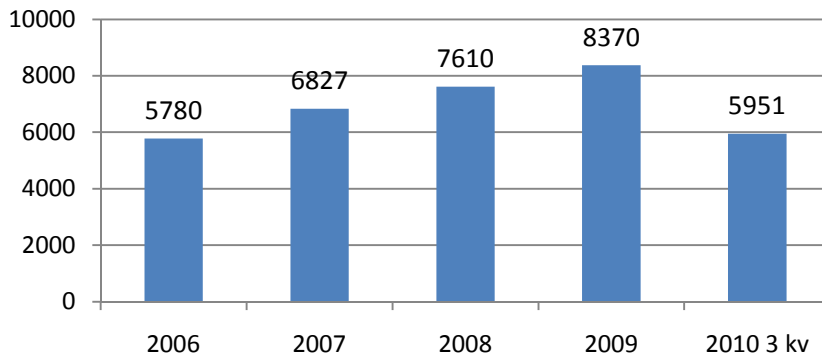
² <http://www.epl.ee/artikkel/419548>

³ <http://www.postimees.ee/?id=232656> ja <http://www.postimees.ee/?id=232719>

1. Jälitusstatistika

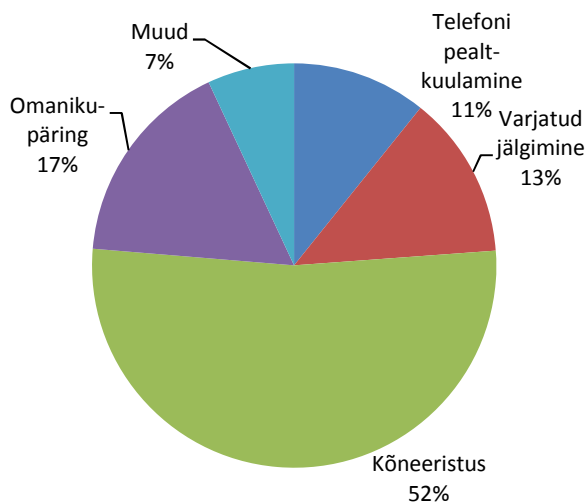
Uurimisasutused saavad aastas loa umbes 8000 jälitustoimingu tegemiseks, reaalse toimingute arv pole aga teada, kuna esiteks ei pruugi kõik load jõuda „realiseerimiseni“ ning teiseks on võimalik loa raames jälitustoimingut kahe kuu jooksul korrata.

Kuni 2009. aastani kasvas aasta-aastalt väljaantud jälituslubade arv, viimasel kahel aastal oli aastane toiminguteks antud lubade arvu kasv umbes 10%. 2010. aasta jälituslubade arv ilmselt enam sellist kasvu ei näita, kolme kvartali andmed lubavad pigem eeldada, et 2010. aastal jääb jälituslubade koguarv 2009. aasta näitajale alla.

Joonis 1. Jälitustoiminguteks antud lubade koguarv

Üle 80% jälituslubadest annab välja prokuratuur. Kuigi aastate jooksul on kasvanud nii kohtu määruse alusel kui prokuratuuri poolt antud jälituslubade arv, on jälituslubade arvu kasv toimunud siiski prokuratuuri poolsete lubade arvel – eelkõige kasvas kuni 2009. aastani kõneeristusteks antud lubade arv.

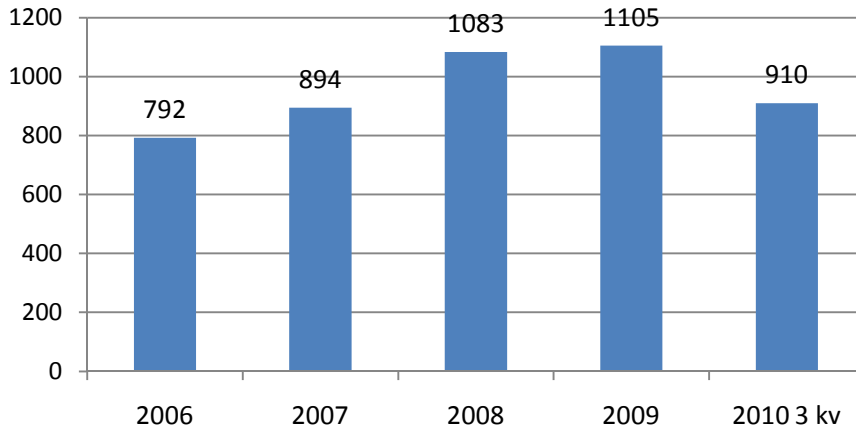

Joonis 2. Jälitustoiminguteks 2008-2010 (2010 3 kvartal) antud lubade struktuur vastavalt toimingu liigile

Kõneeristused moodustavad 2009. aasta andmete kohaselt poole kõikidest jälitustoimingutest, milleks lubasid on antud, võrreldes 2007. aastaga toimingute struktuuris olulisi muutusi toimunud ei ole.

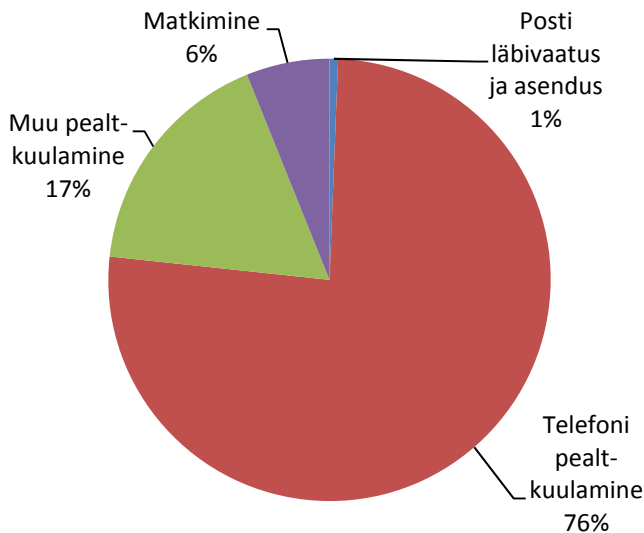
1.1 Kohtu load jälitustoiminguteks

Kohus annab aasta jooksul loa umbes tuhande jälitustoimingu läbiviimiseks. Kohtu lubade arv jälitustoimingutele on aasta-aastalt kasvanud, ilmselt ületab ka 2010. aastal väljaantud lubade arv prokuratuuri taotlustele varasemate aastate näitaja.

Joonis 3. Jälitustoiminguteks antud lubade arv: kohtu poolt antud load

Keskmiselt neljast kolm kohtu poolt antud jälitustoimingu luba puudutavad telefoni pealtkuulamist (76%), muid pealtkuulamisi on 17%, matkimisi 6% ning posti läbivaatamise ning posti asendamise lubasid kokku 1%. Aastate jooksul on kohtu poolt antud lubade struktuur püsitud stabiilne.

Joonis 4. Jälitustoiminguks kohtu poolt antud lubade struktuur 2008-2010 (2010 3 kvartalit) toimingu liigi alusel

1.1.1 Telefoni pealtkuulamine (KrMS § 118)

Kohus annab aastas elektroonilise sidevõrgu kaudu edastatavate sõnumite pealtkuulamiseks välja üle 800 loa, see tase on viimasel kolmel aastal püsitud stabiilne. Kui 2005-2007. aastani kasutati seda pealtkuulamise toimingut kõige rohkem Põhja RPs, siis alates 2008. aastast on kohus kõige enam pealtkuulamise lubasid andnud riigiprokuratuurile. 2009. aastal moodustasid kohtu poolt riigiprokuratuurile antud jälitusload pealtkuulamiseks 31%, Põhja RP osa oli 27%, Viru RP 17%, Lõuna RP 13% ning Lääne RP 12%.

Tabel 1. Telefoni pealtkuulamine

	2006	2007	2008	2009	2010 3kv
Taotlused	578	714	871	884	662
Load (rahuldatud + osaliselt rahuldatud)	566	702	859	847	651
Rahuldamata taotlused	12	12	12	17	11
Isikud	896	1103	1226	1414	1127
Objektid	787	1107	1346	1613	1246

1.1.2 Muu pealtkuulamine (KrMS § 118)

Muudeks pealtkuulamise toiminguteks, mille puhul ei kuulata pealt telefonivestlusi, on iga-aastane pealtkuulamiste arv märksa madalam, samas on nendeks toiminguteks tehtud taotluste ja lubade arv teinud suure kasvu just viimase aastaga.

Tabel 2. Muu pealtkuulamine

	2006	2007	2008	2009	2010 3 kv
Taotlused	145	141	162	185	215
Load (rahuldatud + osaliselt rahuldatud)	139	129	150	173	210
Rahuldamata taotlused	2	2	2	5	5
Isikud	253	243	252	309	415
Objektid	130	250	234	292	355

1.1.3 Posti läbivaatus ja asendamine (KrMS § 116)

Posti- ja telegraafisaadetiste läbivaatamise ning asendamise toimingud on jälitustegevuses harvad, neid on esineb aasta jooksul alla kümne.

Tabel 3. Posti- või telegraafisaadetise läbivaatus ning asendamine

Posti- või telegraafisaadetise läbivaatus	2006	2007	2008	2009	2010 3 kv
Taotlused	20	4	6	5	1
Load (rahuldatud + osaliselt rahuldatud)	20	4	6	5	1
Rahuldamata taotlused	0	0	0	0	0
Isikud	28	6	4	9	3
Objektid	14	6	3	6	2
Posti- või telegraafisaadetise asendamine	2006	2007	2008	2009	2010 3 kv
Taotlused	0	0	2	4	1
Load (rahuldatud + osaliselt rahuldatud)	0	0	2	4	1
Rahuldamata taotlused	0	0	0	0	0
Isikud	0	0	1	5	1
Objektid	0	0	0	6	1

1.1.4 Matkimine (KrMS § 119)

Kuriteo matkimiseks on kohus viimastel aastatel lube andnud 60-80 korda aastas. 2009. aastal kasutati matkimist kõige enam Põhja RP kriminaalasjades, 2010. aastal aga riigiprokuratuuri menetlustes.

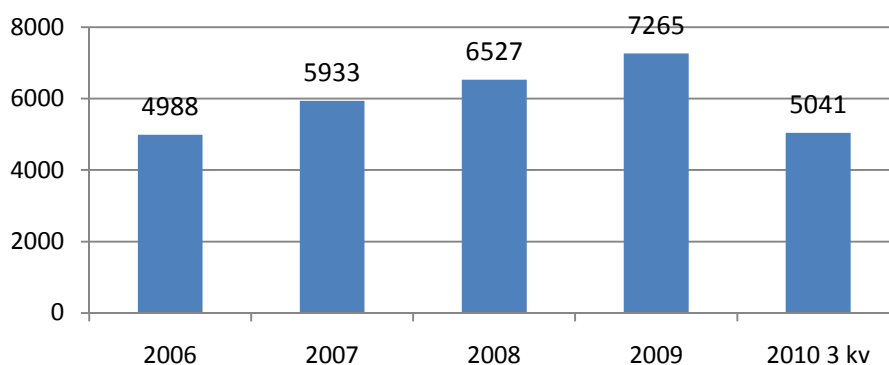
Tabel 4. Kuriteo matkimine

	2006	2007	2008	2009	2010 3 kv
Taotlused	68	61	67	79	48
Load (rahuldatud + osaliselt rahuldatud)	67	59	66	76	47
Rahuldamata taotlused	1	2	1	3	1
Isikud	133	113	130	125	93
Objektid	45	67	77	73	79

Lisaks nimetatud toimingutele, saab välja tuua ka kriminaalmenetluses kasutatud **tunnistajakaitse** (JTS § 9 lg 1 p 7¹) lubade andmed. Selliseid lubasid on prokuratuur kohtult taotlenud kokku kolmel korral, kohus on loa andnud kahel korral ning sellest keeldunud ühel korral.

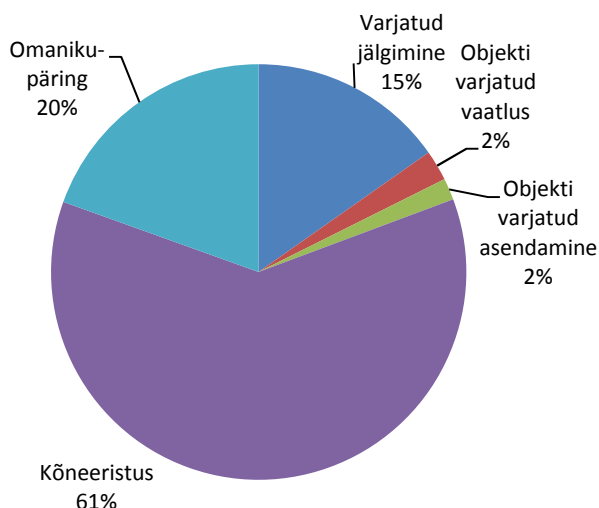
1.2 Prokuratuuri load jälitustoiminguteks

Prokuratuur annab aasta jooksul loa umbes seitsme tuhande jälitustoimingu läbiviimiseks. Kui kuni 2009. aastani kasvas aasta-aastalt jälitustoimingute tegemiseks antud lubade arv, siis 2010. aastal jääb antud lubade arv ilmselt 2009. aasta näitajale alla.

Joonis 5. Jälitustoiminguteks antud lubade arv: prokuratuuri poolt antud load

Prokuratuuri lubadest valdava enamiku on viimastel aastatel moodustanud kõneeristused (61%), omanikupäringuid on viiendik, varjatud jälgimise toiminguid 15% ning objekti varjatud vaatlusi ja asendamisi kokku 4%. Prokuratuur annab lube ka politseiagendi rakendamiseks, kuid nende osakaal kõikidest prokuratuuri lubadest jääb alla 1%-i: 2010. aasta 3 esimese kvartaliga on prokuratuur andnud loa politseiagendi kasutamiseks kümnel korral.

Joonis 6. Jälitustoiminguks prokuratuuri poolt antud lubade struktuur 2008-2010 (2010 3 kvartalit) toimingu liigi alusel

2010. aastal on jälituslubade arvu vähenemine märgatav eelkõige kõneeristuste ning varjatud jälgimise puhul, omanikupäringuteks antud lubade arv püsib 2009. aasta tasemel. Kasvanud on aga objekti varjatud vaatluseks ning asendamiseks ning politseiagendi kasutamiseks antud lubade arv.

Varjatud jälgimiseks (KrMS §115) antud lubade arv on 2009. aastaks võrreldes 2006. aastaga kasvanud 68%. Selliseks toiminguks annab prokuratuur aastas välja umbes 1000 luba, isikute arv, keda on võimalik loa alusel jälgida, on mõnevõrra suurem.

Objekti varjatud vaatlus ja asendamine (KrMS §115) on samuti toimingud, mille kasutamine on aastatega märkimisväärselt kasvanud, nendeks antud lubade arv jääb mõlema toimingu puhul 100 ja 200 vahele, kusjuures vaatluse toiminguid on igal aastal olnud mõnevõrra enam. 2009. aastal antud load puudutasid vaatluste puhul vähemalt 180 ning asendamiste puhul 140 isikut.

Kõneeristusteks (KrMS §117) antud lubade arv kasvas kõige rohkem 2006. aastal, järgnevatel aastatel on kasv olnud aeglasem ning 2010. aastal jääb kõneeristuste lubade arv ilmselt alla nii 2008. kui ka 2009. aasta lubade arvule. Kõneeristuste puhul on lubade arv väiksem kui objektide ehk telefoninumbrite arv, mille kohta kõneeristusi soovitakse teha, 2009. aastal oli see vahe umbes kahekordne. Prokuratuur andis 2009. aastal loa enam kui 8100 numbri kõneeristuse tegemiseks.

Omanikupäringute (KrMS §117) arv on võrreldes 2006. aastaga kasvanud 51%. 2009. aastal andis prokuratuur loa 1422 omanikupäringu tegemiseks enam kui 2800 objekti kohta.

Politseiagentide (KrMS §120) kasutamine kriminaalmenetluse raames oli kuni 2008. aastani väga harv, näiteks ei andnud 2008. aastal prokuratuur ühtegi sellist luba välja. 2009. aastal anti aga selliseid lube välja 7 ning 2010. aasta esimese 9 kuuga juba 10.

Tabel 5. Prokuratuuri lubade arv jälitustoiminguks

	2006	2007	2008	2009	2010 3 kv
Varjatud jälgimine	666	881	996	1119	754
Objekti varjatud vaatlus	57	116	120	156	170
Objekti varjatud asendamine	38	98	92	120	108
Kõneeristus	3287	3810	4171	4441	2898
Omanikupäring	940	1027	1148	1422	1101
Politseiagent	0	1	0	7	10

Prokuröri load kokku	4988	5933	6527	7265	5041

1.3 Jälitustoimingutega seotud toimingud

Lisaks otsestele jälitustoimingutele saavad kohus ja prokuratuur anda lubasid ka toimingutele, mis kas võimaldavad jälitustoiminguid läbi viia (paigaldada ja eemaldada tehnilisi abivahendeid) või piiravad isiku, kelle suhtes on toiming läbiviidud või keda on seejuures riivatud, õigust jälitustoimingu andmetega tutvuda. Need toimingud on:

- Jälitustoimingust mitteteatamine ja jälitustoimingu tutvustamata jätmine (KrMS §121 – loa annab prokurör)
- Varjatud sisenemine (KrMS 114 lg 3 – loa annab kohtunik)

Tabel 6. Jälitusmenetlust tagavate toimingute arv

	2006	2007	2008	2009	2010 3 kv
Varjatud sisenemine (kohtu osaline või täielik luba)	23	26	39	31	39
Varjatud sisenemine (kohus loa andmisest keeldunud)	1	0	0	0	3
Toimingust mitteteatamine (sh esialgsed mitteteatamise otsused, mis kehtivad kohtueelse menetluse lõpuni)	3265	3293	3718	3844	2523
Tutvustamata jätmine	312	55	55	25	35

2009. ja 2010 aastal on varjatud sisenemist ning toimingust mitteteatamist kõige enam kasutatud Riigiprokuratuuri menetletavates kriminaalasjades, toimingu tutvustamata jätmine on enam levinud olnud Põhja RP kriminaalasjades.

1.3.1 Varjatud sisenemine

Varjatud sisenemine on enamasti vajalik jälitustoimingute läbiviimiseks, aastatel 2008-2009 andis kohus vastavalt 39 ja 31 varjatud sisenemise luba, ilmselt ületab 2010. aastal antud lubade arv varasemate aastate näitajaid – kolme kvartaliga on lube antud 39.

2009. aastal kasutati seda võimalust kõige enam Riigiprokuratuuri kriminaalasjades.

1.3.2 Jälitustoimingust teatamine jätmine

KrMS § 121, jälitustoiminguga kogutud andmete tutvustamine, sätestab:

(1) Jälitustoimingu teinud asutus või tehtud jälitustoimingu taotlenud uurimisasutus teatab jälitustoimingust viivitamata isikule, kelle suhtes on toiming tehtud, ning isikule, kelle perekonna- või eraelu puutumatus on jälitustoiminguga riivatud. Prokuröri loal võib kuni vastava aluse äralangemiseni jätta jälitustoimingu teatamata, kui see võib:

- 1) kahjustada teise isiku seadusega tagatud õigusi ja vabadusi;
- 2) seada ohtu jälitustegevusse kaasatud isiku õiguse hoida koostöö saladuses;
- 3) seada ohtu jälitusasutuse töötaja, jälitustegevusse kaasatud isiku või jälitustegevuses osalenud muu isiku ja nende lähikondsete elu, tervise, au ja väärikuse ning vara;
- 4) kahjustada kriminaalmenetlust või soodustada kuritegevust.

Kui 2008. ja 2009. aastal andis prokuratuur välja 3700-3800 sellist luba, siis 2010. aasta näitaja tuleb ilmselt umbes kümnendiku võrra madalam, mis tähendab, et teatamata jätmiste arv langeb tagasi 2006. ja 2007. aasta tasemele.

1.3.3. Jälitustoimingu tutvustamata jätmine

Tutvustamata jätmine toimub vastavalt KrMS § 121 lg 2, mille kohaselt:

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku soovil võimaldatakse tal tutvuda tema kohta kogutud jälitustoimingu materjaliga ja jälituse tulemusena saadud foto, filmi, heli- või videosalvestisega või muu teabetalletusega. Prokuröri loal võib kuni vastava aluse äralangemiseni jätta tutvustamata andmed:

- 1) teiste isikute eraelu kohta;
- 2) mille tutvustamine võib kahjustada teise isiku seadusega tagatud õigusi ja vabadusi;
- 3) mis sisaldavad riigisaladust või salastatud välisteavet või teise isiku seadusega kaitstud saladusi;
- 4) mille tutvustamine võib seada ohtu jälitustegevusse kaasatud isiku õiguse hoida koostöö saladuses;
- 5) mille tutvustamine võib seada ohtu jälitusasutuse töötaja, jälitustegevusse kaasatud isiku või jälitustegevuses osalenud muu isiku ja nende lähikondsete elu, tervise, au ja väärrikuse ning vara;
- 6) mille tutvustamine võib kahjustada kriminaalmenetlust või soodustada kuritegevust;
- 7) mida ei ole võimalik eraldada ja esitada selliselt, et neist ei ilmneks andmed, mis on loetletud käesoleva lõike punktides 1 kuni 6.

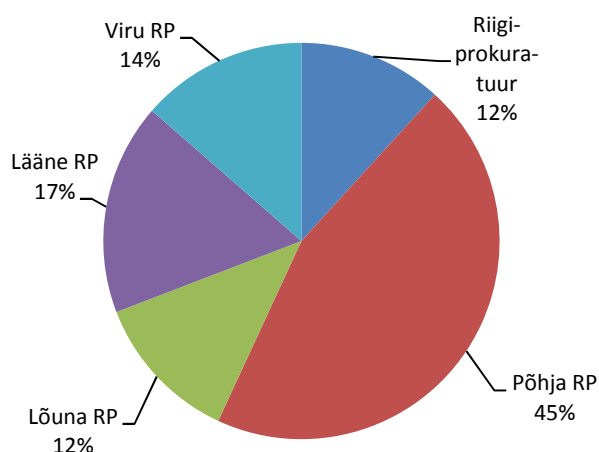
Seega puudutab tutvustamata jätmise selliseid olukordi, kus isik on teadlik temaga seotud jälitustoiminguist ning soovib selle materjalidega tutvuda, kuid prokurör on leidnud, et on alust tutvumist mitte lubada (prokurör annab uurimisasutusele loa jälitustoimingu andmete tutvustamata jätmiseks).

2009. aastal andis prokuratuur selliseid lubasid välja 25, see oli vähem kui varasematel aastatel. 2010. aastal jääb nende arv ilmselt 40-50 piirsesse.

1.4 Jälitustoimingute kasutamine prokuratuuri üksuste lõikes

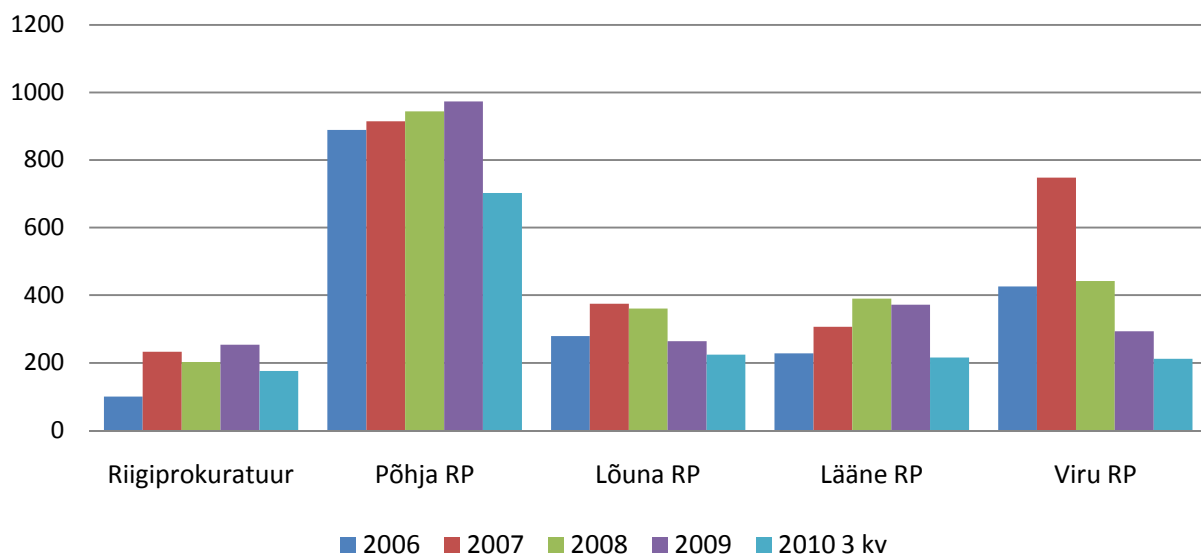
Kriminaalasjade arv, kus jälitustoiminguteks lube on antud, on viimasel viiel aastal püsinud 2000 ja 2600 vahel, kõige kõrgem oli see näitaja 2007. aastal, kui jälituslubasid anti 2578-s kriminaalasjas. Seni kõige madalam näitaja on 2009. aastast (2156), kuid prognoositav arv 2010. aastal on ilmselt 2009. aasta näitajast veelgi madalam ning jääb alla 2100.

2009. aastal moodustas kriminaalasjadest, mille puhul oli antud jälituslube, kõige suurema osa Põhja RP (45%), riigiprokuratuuri kriminaalasjade osakaal oli 12%. Samas näitavad lubade andmed, et enamike jälitustoimingute puhul on lube antud enam riigiprokuratuurile, Põhja RPlle antud lubade arv aga on suurem omanikepäringute ning kõneeristuste puhul. See erinevus võib olla seletatav sellega, et Põhja RP kriminaalasjades tehakse üksikuid jälitustoiminguid suhteliselt paljudes kriminaalasjades, riigiprokuratuuri puhul aga tehakse ulatuslikumat jälitustegevust, kuid seda väiksema arvu kriminaalasjade raames.

Joonis 7. 2009. aastal antud jälituslubade osakaal vastavalt prokuratuuri üksusele (kriminaalasjade arv)

Prokuratuuri üksuste (ringkonnaprokuratuurid ning riigiprokuratuur) lõikes on viimastel aastatel kriminaalasjade arv, kus jälitustoiminguteks lube on saadud, olnud suhteliselt stabiilne. 2010. aasta näitajad tulevad enamikes piirkondades prognoosi kohaselt enam-vähem 2009. aasta omadega sarnased, vaid Lääne RP lubade arv jääb eelneva kahe aasta näitajale ilmselt enam alla.

Joonis 8. Jälitusloaga kriminaalasjade arv piirkondade ja aastate lõikes